

Acum 145 de ani (20 noiembrie 1811), s-a stins cel mai mare poet romantic al epocii sale, *Heinrich von Kleist*.

Influențat de concepția etică rousseau-istă, urmărit chiar de ideea schimbării condiției sociale de viață spre a deveni un simplu muncitor agricol, Kleist întreprinde lungi peregrinări în Germania — la Jena, Dresda și Weimar, unde cunoaște pe olimpicul Goethe și pe Wieland —, la Paris, unde încearcă să țină cursuri de filozofie kantiană într-o epocă de frământări revoluționare, apoi la Berna și la Milano. Spirit neliniștit, exprimând în permanență nevoia de singularizare, H. v. Kleist este în același timp poet, nuvelist și dramaturg. Nuvelele sale sînt adevărate capodopere în proză (*Cerșetorul*

de la Locarno, *Căsătoria de la San Domingo*, *Logodna*); opera sa dramatică cuprinde toate genurile dramaticului, de la comedie pînă la tragedie.

Prima lucrare în acest gen, *Robert Guiscard*, în care Wieland credea că poate regăsi spiritul lui Eschil alături de acel al lui Shakespeare, a fost urmată — după o adaptare a lui *Amphytrion* (Plaut) — de o tragedie sumbră: *Familia Schrifffenstein* (1801). Poetul compune apoi o mică comedie: *Ulciorul sfărîmat* (*Der zerbrochene Krug*), remarcabilă prin tăria caracterelor și prin intensitatea comicului. Tragedia *Penthesilea* mărturisește — prin verva poetică originală cu care e scrisă — prezența unui scriitor de primul ordin, care se apropia de maturitatea talentului său. (Plină de misticism este drama *Kätchen von Heilbronn*, considerată ca una din operele de frunte ale poetului.

Poet romantic, purtînd în suflet aspirația perfecțiunii și nemulțumirea de realitatea lumii prezente, Kleist a scris în ultimii ani ai vieții sale — intreruptă din propria-i voință la numai 35 de ani — două drame împotriva despotismului bonapartist (*Prințul de Homburg* și *Bătălia lui Hermann*), în care patriotismul se imbină cu eroismul romantic, străbătut de accentele sentimentului solidarității umane în lupta pentru libertate.

Marietta Ionașcu, de la moartea căreia se împlinesc zece ani, a fost una din cele mai inezstrate actrițe romine în genul comic. Elevă a lui Șt. Vellescu de la Conservatorul din București, ea a urmat în același timp cursul de pian al profesoarei E. Saegiu și a dovedit reale calități în comedia muzicală și operetă.

A debutat la 16 ani (1884—1885) în piesa lui Gr. Ventura, *Copila din flori*, fiind remarcată pentru calitățile ei de ingenuă; a jucat apoi cu trupa lui Millo în *Chirița în Iași*, a creat rolul lui Käthe din *Vechiul Heidelberg* de Mayer-Förster și a fost prezentă în repertoriul comediilor localizate de P. Gusti (*Manevrele de toamnă ș.a.*). În anii de înflorire ai operetei, Marietta Ionașcu a făcut parte din compania de la „Blanduzia” (1903) și apoi din strălucita formație a lui N. Grigoriu (1914—1922), alături de Maximilian, Leonard, M. Ciucurescu.

Actriță de mare temperament, ea a jucat rolul Melita în *Sapho* de Grillparzer, alături de marea tragediană Agatha Bîrșescu și V. Leonescu. Dar marele ei talent de artistă comică s-a manifestat deplin în comediile lui Caragiale, în special în rolul Zitei din *Noaptea furtunoasă*, a cărei interpretare marele scriitor o considera drept o creație autentică, rar egalată în teatrul românesc.

Eufrosina Popescu, născută Vlasto (20 noiembrie 1821), a fost un remarcabil talent dramatic și o cîntăreață a cărei artă a depășit granițele țării în cea de a doua jumătate a secolului trecut.

Apreciată de I. Văcărescu și I. Cimpineanu pentru precocitatea vocației sale artistice, Eufrosina Popescu a intrat la vîrsta de 14 ani în școala „Filarmonică” și, elevă a lui C. Aristia și I. Wachmann, a făcut parte din primii ei absolvenți, alături de Andronescu, C. Caragiale ș.a. În 1835 a jucat în vodevilul lui Wachmann *Triumful amorului*, considerat drept prima reprezentare lirică romină, iar în anul următor în *Semiramis* de Rossini.

Sub numele Marcolini, Eufrosina Popescu a obținut succese răsunătoare pe scena teatrelor de operă din Italia (Milano, Roma), fiind elogiată în cercurile muzicale de peste hotare și apreciată mai apoi de celebrul tragedian Ernesto Rossi. În timpul directoratului lui C. A. Rosetti (1859–60), ea se întoarce în țară. Din 1877, este membră în Societatea Dramatică și societară a Teatrului Național din București. Temperament dramatic de mari resurse, ale cărei creații se împletesc cu eforturile actorilor noștri realiști în lupta pentru afirmarea teatrului românesc, Eufrosina Popescu a făcut parte din trupele lui Millo și M. Pascaly, fiind o prietenă devotată a marilor actori.

Străbătînd gama unui repertoriu variat — adaptat necesităților teatrului românesc la începuturile sale și luptei împotriva influențelor dăunătoare ale teatrului superficial de divertisment — Eufrosina Popescu a ilustrat scena națională prin jocul său aproape patru decenii.

